

Posudek diplomové práce Filipa Štětiny: JUDr. Karel Baxa – zapomenutý politik

Filip Štětina označil v titulu své diplomové práce Karla Baxu jako „zapomenutého politika“. Myslím, že to není zcela přesné, Baxovo jméno je v příslušných souvislostech zmiňováno relativně často a v povědomí alespoň poněkud zaujatého okruhu čtenářů si uchovává své místo. Přesto, a v tom je třeba dát autorovi za pravdu, je Baxa zcela jistě osobností historicko-politického zátiší, je připomínán ve stále stejných vazbách, s týmiž zjednodušenými odkazy a hodnoceními, a to zejména jako Masarykův (Auředníčkův) oponent v kauze Leopolda Hilsnera či dlouholetý primátor Prahy. V těchto i jiných historických rolích Baxa doposud jen velmi málo oslovil badatele jako svěbytná postava, již by stálo za to samostatně zkoumat, skrze niž by bylo možno poznat a analyzovat širší historické téma.

Výběrem tématu se tak autor vystavil dvojí obtížné situaci a dvojímu riziku. Jednak se musel vyrovnat s nedostatkem, nepřehledností a špatnou dostupností podkladových materiálů. Baxův pozůstalostní fond není zpracován, primární ale i speciální sekundární literatura prakticky chybí. Zároveň nejsou dostatečně zpracována ani mnoha kontextuální témata, jež Baxa za svého života spoluvytvářel, nejsou přehledně a spolehlivě zmapovány institucionální a personální okruhy, s nimiž se stýkal, mám tím na mysli zejména dějiny komunální správy a speciálně pražského meziválečného magistrátu. Cením si skutečnost, že se Štětina tohoto tématu navzdory vytčeným obtížím ujal a jeho zpracování dovedl až do konce, a to v rozsahu biografické studie, pokrývající celou délku Baxova života.

Navíc v průběhu prací autor prokázal, že výběr nelehkého tématu nebyl jen otázkou odhodlání. Štětinovi se podařilo nelehké téma zvládnout díky vhodnému nastavení koncepce a volbě žádoucí metody zpracování. Chronologicky, přehledně řazený text se v analytických pasážích soustřeďuje na správně zvolené klíčové události linie Baxovy veřejné působnosti. Autor ale současně nezůstává, zejména v počátečních kapitolách práce, soustředěný pouze na popis úzce biografické dráhy, rozvádí její zlomové etapy do širších kontextuálních analýz. Zde bych zvýraznil podkapitoly věnované studentským spolkům v éře Omladiny, literární moderně devadesátých let, rozšířeným stranicko-politickým exkurzům v době vstupu Baxy do této sféry, a další. S postupem času a rozvojem tématu, kdy se rovněž Baxovy aktivity stávaly zřetelnějšími a lépe uchopitelnými se autor od tohoto širokospektrálního přístupu poněkud vzdálil, přesto jej v menší míře drží po celý text. Ten se tak stává živějším, téma pestřejším. Přesto se jeho prezentaci autorovi daří držet pod kontrolou, nerozsbíhá se do obtížně sledovatelné spleti otázek a odpovědí, argumentační linii zachovává nejen kompaktní, je zároveň přesvědčivá a věrohodná; práci s koncepcí bych obecně zvýraznil jako jeden z nejsilnějších vkladů autora a předkládaného textu.

Na druhé straně tento přístup vyžaduje rozsáhlejší prostor, který v rámci zpracování diplomové práce autor nebyl ochoten či schopen nabídnout. Proto se dostává na řadě míst do konfliktu široce založená koncepce s relativně, někde více jindy méně, rušivě působící úsporností zpracování jednotlivých otázek. Autor se pochopitelně nemohl ve svých rozbořech vždy ponořit do náležité hloubky, v jednotlivých aspektech však tento přístup má za následek určitá povrchní, obrysová hodnocení, naznačení problematiky, která zůstává neupřesněna a záleží na zkušenosti čtenáře, jak dalece tyto náznaky chápe jakou kontinuální součást celkového zpracování, či na něj působí rušivě jako pouze úlomkovité, snad i nadbytečné informace, které není schopen zpracovat v kontextu práce.

Po formální stránce nelze práci vytknout výrazné nedostatky. Zejména Závěr je zpracován z formálního hlediska s výrazným nadhledem, hraničícím až s jistou rutinou zkušenějšího autora, který se nejen dokáže vypořádat se závěrečným zhodnocením předešlého textu, ale zároveň nezastírá vědomí jeho silných stránek i slabín, naznačuje další interpretační a analytické možnosti. Otevírá tak vědomě či bezděčně cestu k jeho dalšímu, hlubšímu zpracování?

Doporučené závěrečné hodnocení: výborně

V Hýskově 10. září 2007.

doc. Mgr. Vratislav Doubek, Dr.

Posudek vypracoval:

